

Motion till riksdagen 2023/24:2905

av **Rickard Nordin (C)**

med anledning av prop. 2023/24:142 EU:s nya utsläppshandelssystem för fossila bränslen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med analyser av konsekvenserna av förslaget för de utpekade näringarnas konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, om den beslutar om kompensatoriska åtgärder, ska återkomma med nya utsläppsberäkningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att analysera hur en ”grön skatteväxling” eller ett jordbruksavdrag, som finns beskrivet i Utredningen om fossiloberoende jordbruk, kan användas som kompensatorisk åtgärd när fler verksamheter inkluderas i ETS 2, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Centerpartiet ställer sig till fullo bakom förslaget om att införa ett nytt handelssystem för utsläppsrätter (EU ETS 2) och att vidga utsläppshandelssystemet så att det omfattar fler sektorer. Vi anser att det är angeläget att alla utsläpp på sikt omfattas av handelssystemet, eftersom det är det mest kostnadseffektiva sättet att minska utsläppen inom EU. Däremot vill vi i denna följdmotion föra fram kritik mot vissa delar av regeringens implementering av lagstiftningen i svensk lag.

Regeringen skickar minst sagt dubbla budskap i sina ambitioner att minska utsläppen från inrikes transporter. Regeringen inleder med att dra undan mattan för svensk industri inom hållbara drivmedel genom att minska reduktionsplikten till miniminivå. Därefter så vill man enligt regeringen gå före inom EU ETS 2 genom att inkludera jordbrukets, skogsbrukets och fiskerinäringens drivmedel från start utan att ha genomfört

konsekvensanalyser för sektorernas kostnadsökning ur ett konkurrenskraftsperspektiv. När möjligheterna att tjäna pengar dessutom har ryckts undan i och med ett ökat fokus på fossilt i stället för förnybart blir smällen mot konkurrenskraften dubbel. Förnybara drivmedel hade varit en utmärkt möjlighet för dessa sektorer att kostnadseffektivt ställa om. Därför bör också Bioekonomiutredningens förslag omgående genomföras.

Inkluderingen av utsläppen från jordbruk, skogsbruk och fiskerinäringen från start välkomnas, och Sverige bör gå före i den mån det är möjligt för att minska de inrikes utsläppen. Inte minst mot bakgrund av att regeringen kraftigt ökat utsläppen inom sektorn för inrikes transporter under den gångna mandatperioden. Jordbrukssektorns lönsamhet är redan hårt ansträngd, och ytterligare kostnadsökningar måste kompenseras. Sverige har ett av de mest hållbara jordbruken i Europa, och dess konkurrenskraft måste värnas. Annars riskerar prisökningarna att leda till ytterligare nedläggningar med resultatet att vi behöver importera mer mat, vilket inte är önskvärt varken ur beredskaps-synpunkt eller klimatsynpunkt. Även skogsbruket och svensk fiskerinäring behöver få besked om hur den försämrade konkurrenskraften till följd av prisökningarna ska hanteras.

Därtill borde regeringen göra mer för att stödja utfasningen av fossila bränslen för dessa sektorer genom att skattebefria förnybara drivmedel och stödja övergången till mer hållbara alternativ. Slutligen vill Centerpartiet understryka att EU ETS 2 inte ensamt kommer att bidra till att transportsektorns mål nås. Det behövs kompletterande åtgärder för att bidra till att snabbare byta ut fordonsflottan till mer hållbara alternativ, det behövs mer satsningar på hållbart bränsle som kan användas i befintliga fordon för att ersätta de fossila och det behövs en stärkt infrastruktur för hållbar laddning och tankning, för att nämna några. Den breda palett av åtgärder som regeringen utlovar har vi ännu inte sett prov på i praktiken.

Rickard Nordin (C)